

การพัฒนาระบบการจัดการหลักสูตรระยะสั้นสู่การสร้างสรค์นวัตกรรม
เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์

DEVELOPMENT OF A SHORT COURSE MANAGEMENT PROCESS TOWARDS
CREATING INNOVATIONS FOR LIFELONG LEARNING IN SURIN PROVINCE

กนกกานต์ ลายสนธิ^{1*}, ศรีญญา นาเหนือ², สุนันสินี สีหะวงษ์³, พิมพลดา วิศิษฐ์กิตติกร⁴

Kanokgan Laison^{1*}, Saranya Nanua², Sunansinee Seehawong³, Pimlada Wisitkittikhon⁴

¹สาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้า คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

²สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

^{3,4}สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

¹Department of Electrical Technology, Faculty of Industrial Technology, Surindra Rajabhat University,
Thailand

*Corresponding Author E-mail : kanokganl@gmail.com

วันที่รับบทความ 7 สิงหาคม 2568

วันแก้ไขบทความ 29 กันยายน 2568

วันที่ตอบรับบทความ 3 ตุลาคม 2568

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการจัดการหลักสูตรระยะสั้นสู่การสร้างสรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ และเพื่อสร้างนวัตกรรมกระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ การดำเนินการวิจัย ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน คือ การวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามและการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

สรุปผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.863) โดยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการให้บริการสถานที่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 1.003) รองลงมา คือ ด้านการสำรวจและวิเคราะห์ความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรระยะสั้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.10, S.D. = 0.650) ด้านการดำเนินการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.08, S.D. = 0.985) ด้านการให้บริการและประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.98, S.D. = 1.002) ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 1.260) ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 1.260) ตามลำดับ และสุดท้าย คือ ด้านอัตราค่าลงทะเบียนเข้ารับการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.88, S.D. = 1.002)

นวัตกรรมกระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นสู่การสร้างสรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) สำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย 2) วิเคราะห์ความต้องการหลักสูตรระยะสั้น 3) ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น 4) ประชาสัมพันธ์หลักสูตรระยะสั้น ในกรณีที่เป็นหลักสูตรระยะสั้นแบบไม่เข้าคลังหน่วยกิต ผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน จะได้รับเกียรติบัตร/วุฒิบัตร และกรณีที่

เป็นหลักสูตรระยะสั้นแบบเข้าคลังหน่วยกิต ผู้เรียนที่ผ่านการประเมินหลักสูตรระยะสั้น จะได้รับเกียรติบัตร และเมื่อเรียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร จะสำเร็จการศึกษาได้ปริญญาบัตร

คำสำคัญ (Keywords) : กระบวนการจัดการ, หลักสูตรระยะสั้น, การเรียนรู้ตลอดชีวิต, การสร้างสรรค์นวัตกรรม

Abstract

This research aimed to develop a short course curriculum management process to foster innovation for lifelong learning in Surin Province, as well as to create an innovative model for short course curriculum management supporting lifelong learning in the region. The study employed a mixed- methods approach, combining quantitative research using questionnaires and qualitative research through in-depth interviews.

The results of the analysis of opinions on the overall short course curriculum management process for lifelong learning revealed a high level of agreement ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.863). All aspects were rated at a high level, with the average scores ranked from highest to lowest as follows: Provision of facilities – high level ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 1.003) Needs assessment and analysis for short course development – high level ($\bar{X}$ = 4.10, S.D. = 0.650) Implementation of short course training – high level ($\bar{X}$ = 4.08, S.D. = 0.985) Services and publicity – high level ($\bar{X}$ = 3.98, S.D. = 1.002) Measurement and evaluation – high level ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 1.260) Utilization of knowledge gained – high level ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 1.260) Registration fees – high level ($\bar{X}$ = 3.88, S.D. = 1.002).

The innovative short course curriculum management process for lifelong learning in Surin Province consists of four main steps: Surveying the needs of target groups Analyzing the demand for short courses Designing and developing short course curricula Publicizing short course curricula In the case of non-credit short courses, learners who pass the evaluation will receive a certificate of completion. For credit-bearing short courses, learners who successfully complete the short course evaluations will receive a certificate and, upon fulfilling the full curriculum requirements, will be eligible to graduate with a degree.

Keywords : Management Process, Short Course, Lifelong Learning, Innovation

บทนำ (Introduction)

ประกาศกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2562 นั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จึงได้จัดทำระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการหลักสูตร พ.ศ.2562 ได้กำหนดปัจจัยในการพัฒนาหลักสูตรไว้ ดังนี้ 1) เป็นหลักสูตรที่เป็นความต้องการของท้องถิ่น สังคมและตลาดแรงงาน โดยคาดว่าจะมี

ผู้เรียนตามแผนและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ในอนาคต หรือตอบสนองต่อนโยบายการบริหาร และการพัฒนางานด้านวิชาการของมหาวิทยาลัย 2) เป็นหลักสูตรที่มีความพร้อมสำหรับการผลิตบัณฑิตให้มี คุณภาพและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ และเกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ ที่ เกี่ยวข้อง 3) เป็นหลักสูตรที่ส่งผลให้เกิดความคุ้มค่าตามนโยบายของสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งการบูรณาการ ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะเวลา 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) กับพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยและ หน่วยงาน

นอกจากนี้ ในการจัดการศึกษาในระดับท้องถิ่น โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ มีประเด็น ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่กล่าวถึงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตลอดชีวิต โดยเน้นการจัดการศึกษาและระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่นผ่านการ พัฒนาหลากหลาย อาทิ การพัฒนาการศึกษาออนไลน์แบบเปิด การพัฒนาระบบการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการรู้ ดิจิทัล การมีระบบเทียบโอนประสบการณ์ระบบธนาคารหน่วยกิต มาตรการจูงใจให้คนเข้าสู่การยกระดับ ทักษะ การให้สถานประกอบการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน ผ่านการพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ภายใต้กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ นอกจากนี้ต้องพัฒนาระบบการเรียนรู้ในชุมชนให้เข้าถึงความรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นที่ยอมรับและสร้างสรรค์และมีชีวิต รวมถึงการเรียนรู้และทบทวนทักษะ พื้นฐาน โดยระดมทรัพยากรจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคม การพัฒนาทัศนคติและแรงบันดาลใจที่ อยากเรียนรู้ การสร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้และให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว รวมทั้งนำความรู้ไปพัฒนา ต่อยอดหรือประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์, 2565)

คณะผู้วิจัย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงวัย เพื่อให้การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์สอดคล้องตามความมุ่งหมายและหลักการสนองความ ต้องการและความจำเป็นของบุคคล ในรูปของการศึกษาต่อเนื่องที่เปิดโอกาสให้คนทุกช่วงวัย ได้เข้ามาศึกษาใน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ที่มีหลายรูปแบบการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนและการให้บริการงานวิชาการ ด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ปรับเปลี่ยนให้มีความ ทันสมัยมีความน่าสนใจเป็นไปตามกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย จึงมีแนวคิดในการพัฒนา กระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่จังหวัด สุรินทร์ขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอด ชีวิตในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อสร้างนวัตกรรมกระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่ จังหวัดสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัยและดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรที่อาศัยในเขตอำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย คือ บุคลากรที่รับผิดชอบงานวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลนอกเมือง บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลแกใหญ่ ที่สามารถตอบคำถามหรือให้ข้อมูลได้ จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 91 คน โดยในการพิจารณาคัดเลือกพิจารณาจากความพร้อมในการมีส่วนร่วม ความสนใจและบทบาทในหน่วยงาน/ชุมชน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมต่อการศึกษาวิจัย

1.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ตำบลนอกเมือง และตำบลแกใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

1.3 ขอบเขตเนื้อหาที่ศึกษา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรระยะสั้น ได้แก่ 1) กระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้น ทั้งหลักสูตรระยะสั้นที่มีในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์และหลักสูตรระยะสั้นที่เป็นความต้องการของชุมชน 2) นวัตกรรมกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

2.1 การศึกษาและสำรวจข้อมูลกระบวนการในการจัดการหลักสูตรระยะสั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ประเภทคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด โดยศึกษาจากกรอบแนวคิดของการวิจัยในหัวข้อ การพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ซึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็น โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้ตามความเป็นจริง มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต แบบสอบถามเป็นมาตราวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ การให้คะแนนมีดังนี้

ระดับคะแนน 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด/เห็นด้วยน้อยที่สุด/น้อยที่สุด

ระดับคะแนน 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย/เห็นด้วยน้อย/น้อย

ระดับคะแนน 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง/เห็นด้วยปานกลาง/ปานกลาง

ระดับคะแนน 4 หมายถึง เหมาะสมมาก/เห็นด้วยมาก/มาก

ระดับคะแนน 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด/เห็นด้วยมากที่สุด/มากที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อมูลความต้องการหลักสูตรระยะสั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ซึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็น โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้ตามความเป็นจริง มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

1) การสร้างนวัตกรรมกระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้มีเป้าหมายและทิศทางด้านการนำไปใช้ในเกิดประสิทธิภาพของชุมชน ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลกับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรระยะสั้นหรือบุคลากรที่รับผิดชอบงานวิชาการของหน่วยงาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 วิธีการ คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยเชิงปริมาณ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำค่าที่ได้มาวิเคราะห์ โดยเกณฑ์มาตรฐานประมาณค่ากำหนดไว้ 5 ระดับตามวิธีการ ลิเคิร์ท (Boonchum Srisat, 2002) 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการเก็บข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกนำข้อสรุปที่ได้มาจากการใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่ กำหนดข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบข้อมูลกลุ่มตัวอย่างมาทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า โดยการพิจารณา 3 แหล่ง ได้แก่ แหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งข้อมูล (Supang Chantawanich, 2004) สรุปผลการวิจัยในเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัย สรุปเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ จากการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ดังต่อไปนี้

1.1 สถานภาพส่วนบุคคล

สถานภาพบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 59.3 มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ปริญาตรี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 55.6 และอาชีพพนักงานรัฐ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 98.9

1.2 พฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น

สรุปข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 81.3 มีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 96.7 มีความสะดวกในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นในช่วงไตรมาสที่ 1 (เดือนมกราคม – มีนาคม) จำนวน 27 คน คิดเป็น

ร้อยละ 29.7 มีความสะดวกในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นในวัน เสาร์ – อาทิตย์ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 มีความสะดวกในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นในช่วงเวลา 9.00 – 12.00 น. จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 64.8 มีความสะดวกในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นในสถานที่ทำงาน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 มีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นเพื่อวัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการทำงานของตนเอง จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5

1.3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สรุปผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกระบวนการ การจัดการหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.863) โดยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการให้บริการสถานที่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 1.003) รองลงมา คือ ด้านการสำรวจและวิเคราะห์ความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรระยะสั้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.10, S.D. = 0.650) ด้านการดำเนินการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.08, S.D. = 0.985) ด้านการให้บริการและประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.98, S.D. = 1.002) ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 1.260) ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 1.260) ตามลำดับ และสุดท้าย คือ ด้านอัตราค่าลงทะเบียนเข้ารับการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.88, S.D. = 1.002)

1.4 ข้อมูลความต้องการหลักสูตรระยะสั้นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

สรุปข้อมูลความต้องการหลักสูตรระยะสั้นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ บรรจุหลักสูตรระยะสั้นในระบบการศึกษา จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 85.7 มีความสนใจเข้าเป็นนักศึกษาหลักสูตรระยะสั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 90.1 เลือกหลักสูตรที่เปิดสอนมีความทันสมัย จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 คิดว่าหลักสูตรระยะสั้นเรื่องหลักสูตรเลี้ยงไก่ชนมีอาชีพสามารถแก้ปัญหาของชุมชนได้ดี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 37.4 หลักสูตรระยะสั้นที่สามารถสร้างรายได้/สร้างอาชีพ คือ หลักสูตรเลี้ยงปลาหมออาชีพ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 และผู้ตอบแบบสอบถามได้อธิบายว่า หลักสูตรระยะสั้นสามารถนำมาพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพชุมชน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3

ข้อเสนอแนะอื่นๆ พบว่า ให้มีการประชาสัมพันธ์เรื่องหลักสูตรระยะสั้นให้มากขึ้น ควรอัปเดตความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ และขอให้จัดหลักสูตรนวัตกรรมเพื่อช่วยกันพัฒนาประเทศ

1.5 สรุป กระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ มีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1.5.1 สำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
- 1.5.2 วิเคราะห์ความต้องการหลักสูตรระยะสั้น
- 1.5.3 ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น

1.5.4 ประชาสัมพันธ์หลักสูตรระยะสั้น

2. เพื่อสร้างนวัตกรรมกระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่ จังหวัดสุรินทร์

2.1 กระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้น

สรุปกระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ดังนี้

2.1.1 สำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เป็นการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการสำรวจความต้องการ การสร้างแบบสำรวจความต้องการในการฝึกอบรมระยะสั้น กำหนดขนาดตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่างของกลุ่มเป้าหมาย การเก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการจากกลุ่มเป้าหมาย

2.1.2 วิเคราะห์ความต้องการหลักสูตรระยะสั้น เป็นการตรวจสอบข้อมูลจากการสำรวจถึงหัวข้อหลักสูตรระยะสั้นตามความต้องการ ว่าเป็นหัวข้อหรือมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์หรือไม่ โดยถ้ามีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา ก็สามารถนำรายวิชามาจัดทำหลักสูตรระยะสั้นได้เลย แต่ถ้าไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรือเป็นหัวข้อหรือเนื้อหาอื่นๆ จะเป็นการจัดทำหลักสูตรระยะสั้นที่เป็นหลักสูตรใหม่

2.1.3 ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น เป็นการปฏิบัติงานเริ่มตั้งแต่การแต่งตั้งคณะกรรมการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือมีความรู้ในหัวข้อที่ต้องการเพื่อให้ได้หลักสูตรระยะสั้นตามความต้องการของชุมชน จะได้หลักสูตรระยะสั้นตามความต้องการของชุมชน โดยสามารถแยกได้ว่าเป็นหลักสูตรระยะสั้นแบบไม่เข้าคลังหน่วยกิต และหลักสูตรระยะสั้นแบบเข้าคลังหน่วยกิต

2.1.4 ประชาสัมพันธ์หลักสูตรระยะสั้น การเลือกช่องทางการประชาสัมพันธ์ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อประชาสัมพันธ์หลักสูตรระยะสั้นผ่านช่องทางต่าง ๆ จากนั้นสร้างช่องทางการสมัครการเข้ารับการอบรมหลักสูตรระยะสั้น

2.2 หลักสูตรระยะสั้นแบบไม่เข้าคลังหน่วยกิต

ผู้ที่สนใจเรียนหลักสูตรระยะสั้น กรณีหลักสูตรระยะสั้นแบบไม่เข้าคลังหน่วยกิต มีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

2.1.1 ผู้ที่สนใจ สมัครเรียน ในหลักสูตรระยะสั้นที่เป็นความต้องการเพื่อขึ้นทะเบียนเป็น “ผู้เรียน”

2.1.2 ผู้เรียน เข้าสู่กระบวนการจัดการเรียนการสอน ตามที่หลักสูตรกำหนด โดยอาจเป็นการอบรมหรือการปฏิบัติการ

2.1.3 เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางที่หลักสูตรกำหนด

2.1.4 ผู้เรียนที่ผ่านการประเมิน จะได้รับเกียรติบัตร/วุฒิบัตร

2.3 หลักสูตรระยะสั้นแบบเข้าคลังหน่วยกิต

ผู้ที่สนใจเรียนหลักสูตรระยะสั้น กรณีหลักสูตรระยะสั้นแบบไม่เข้าคลังหน่วยกิต มีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

2.3.1 ผู้ที่สนใจ สมัครเรียน ในหลักสูตรระยะสั้นที่เป็นความต้องการเพื่อขึ้นทะเบียนเป็น “ผู้เรียน”

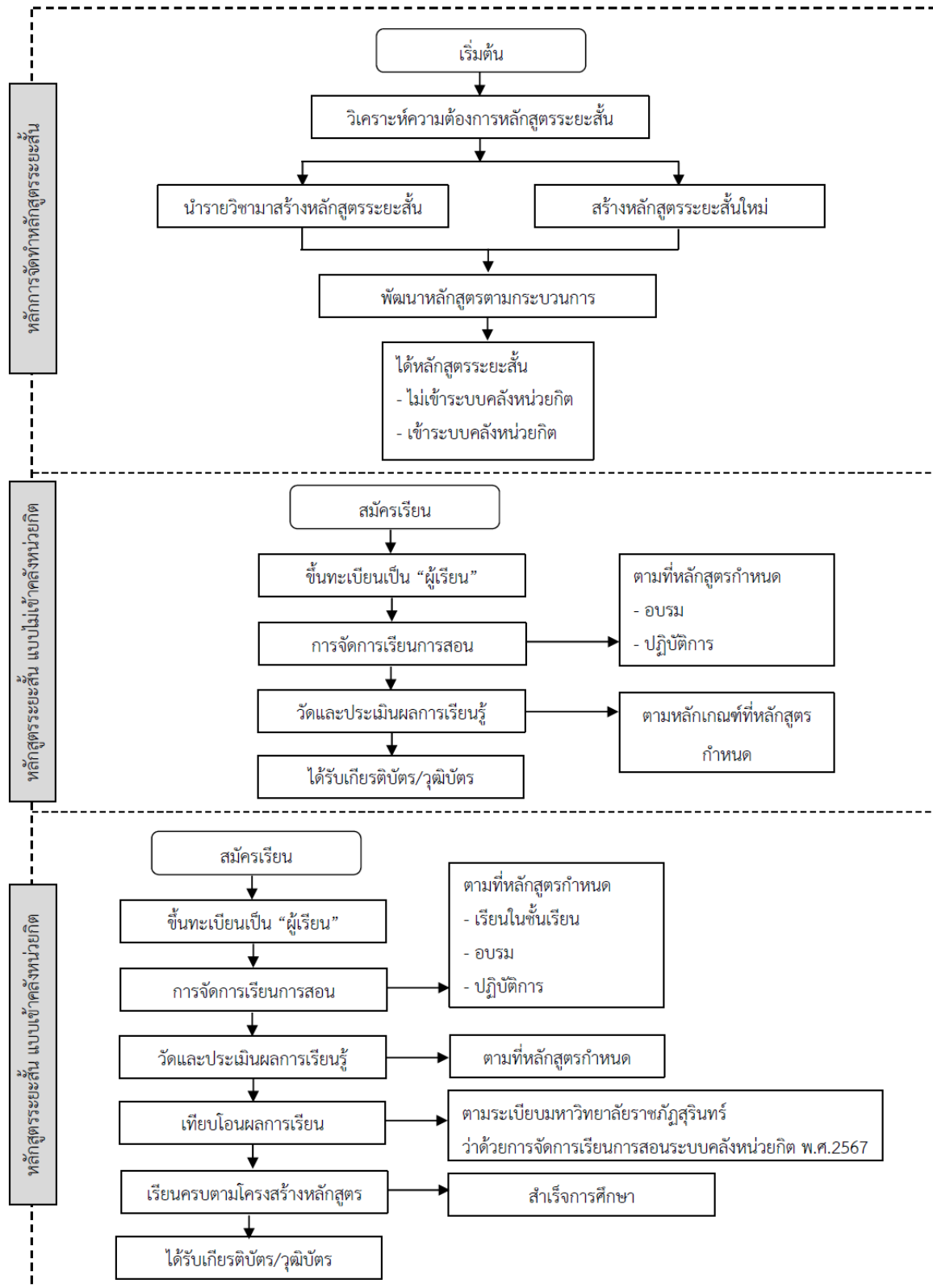
2.3.2 ผู้เรียน เข้าสู่กระบวนการจัดการเรียนการสอน ตามที่หลักสูตรกำหนด โดยอาจเป็นการเรียนในชั้นเรียน การอบรมหรือการปฏิบัติการ

2.3.3 เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวทางที่หลักสูตรกำหนด

2.3.4 หลักสูตรระยะสั้นที่สะสมหน่วยกิตไว้ในคลังหน่วยกิต สามารถขอเทียบโอนผลการเรียนรู้ ตามระเบียบของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เพื่อนับหน่วยกิตสะสมตลอดหลักสูตรได้ เมื่อได้สมัครเข้าศึกษาและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในระบบตามหลักสูตรปกติของมหาวิทยาลัย

2.3.5 ผู้เรียนที่ผ่านการประเมินหลักสูตรระยะสั้น จะได้รับเกียรติบัตร และเมื่อเรียนครบหลักสูตร จะสำเร็จการศึกษาได้ปริญญาบัตร

สรุปแผนภาพการดำเนินการ นวัตกรรมกระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการดำเนินการวิจัย การพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์

จากผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ บุคลากรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/ประชาชนในพื้นที่ตำบลนอกเมือง ตำบลแกใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ มีนโยบายในการพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามกรอบวัตถุประสงค์ที่มุ่งกระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้น 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสำรวจและวิเคราะห์ความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรระยะสั้น 2) ด้านอัตราค่าลงทะเบียนเข้ารับการฝึกอบรม 3) ด้านการให้บริการและประชาสัมพันธ์ 4) ด้านการดำเนินการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น 5) ด้านการให้บริการสถานที่ 6) ด้านการวัดและประเมินผล และ 7) ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ โดยแยกพิจารณาเป็นรายด้านเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการสำรวจและวิเคราะห์ความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรระยะสั้น โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นมีระดับมากทั้งหมด ผลการสำรวจนี้เป็นสัญญาณที่ดีที่บ่งชี้ว่าการพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นในจังหวัดสุรินทร์ ควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการสร้างหลักสูตรที่ทันสมัย เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการออกแบบและพัฒนา ควบคู่ไปกับการสำรวจความต้องการของผู้เรียนอย่างละเอียด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรณี เขาแก้ว (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบบริหารการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นแบบบูรณาการกับงานอาชีพโดยใช้หลักการบริหารคุณภาพโดยรวม (TQM) ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านอัตราค่าลงทะเบียนเข้ารับการฝึกอบรม โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นมีระดับมากทั้งหมด ชี้ให้เห็นว่านอกเหนือจากราคาที่เหมาะสมแล้ว ผู้เรียนให้ความสำคัญกับ “คุณค่าที่ได้รับ” มากกว่าเพียงแค่ “ราคาที่จ่าย” การพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นจึงควรให้ความสำคัญกับการมอบ “คุณค่า” ที่จับต้องได้ควบคู่ไปกับการกำหนดราคาที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ย้อยเสรีสุทธ (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเพื่อเพิ่มศักยภาพการประกอบอาชีพของบุคลากรในอุตสาหกรรมยนต์ทั่วไป พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการให้บริการและประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นมีระดับมากทั้งหมด สืบเนื่องจากด้านการให้บริการและประชาสัมพันธ์แสดงให้เห็นถึงความแข็งแกร่งในการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการให้ข้อมูลหลักสูตร การรับฟังความคิดเห็น การตอบสนองความต้องการ และการมีระบบแก้ไขปัญหาที่

ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุรี ทัพวงษ์, ปวีศา จรตล และนภภรณ์ ธัญญา (2567) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการของวิทยาลัยเทคนิคบางแสน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการดำเนินการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นมีระดับมากทั้งหมด ด้านการดำเนินการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นแสดงให้เห็นถึงจุดแข็งที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ และการเชื่อมโยงความรู้สู่การประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ พงษ์เทศ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาบุคลากรที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากรเทศบาลตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาบุคลากรของ เทศบาลตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการให้บริการสถานที่ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นมีระดับมากทั้งหมด ด้านการให้บริการสถานที่แสดงให้เห็นถึงความใส่ใจในการจัดเตรียมสถานที่ฝึกอบรมที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างดีเยี่ยม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของความกว้างขวางของห้อง บรรยากาศที่เหมาะสม และความพร้อมของสื่อทัศนูปกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ย้อยเสรีรัฐฤทธิ์ (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเพื่อเพิ่มศักยภาพการประกอบอาชีพของบุคลากรในอุ้มฉนวนยนต์ทั่วไป พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นมีระดับมากทั้งหมด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ สืบเนื่องจาก ด้านการวัดและประเมินผลแสดงให้เห็นว่าโดยรวมแล้วผู้เรียนพึงพอใจกับกระบวนการ แต่ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับความโปร่งใสและความสามารถในการตรวจสอบได้ การมีเกณฑ์การวัดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่หลากหลายก็ได้รับการเห็นด้วยในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ พงษ์เทศ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาบุคลากรที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากรเทศบาลตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาบุคลากรของเทศบาลตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นมีระดับมากทั้งหมด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ สืบเนื่องจาก ด้านการนำไปใช้ประโยชน์แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนเล็งเห็นถึงคุณค่าของหลักสูตรในการพัฒนาชุมชน การเติบโตในสายอาชีพ และการพัฒนาองค์กร การปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเชื่อมโยงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานประจำของผู้เรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การเน้นย้ำถึงประโยชน์ที่หลากหลายของการเรียนรู้ และการให้ตัวอย่างที่ชัดเจนของการนำไปใช้ในบริบทต่างๆ อาจช่วยเพิ่มการรับรู้ถึงคุณค่าและกระตุ้นให้เกิดการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรณี เขา

แก้ว (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบบริหารการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันแบบบูรณาการกับงานอาชีพโดยใช้หลักการบริหารคุณภาพโดยรวม (TQM) ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1. เพื่อสร้างนวัตกรรมกระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์

สรุปกระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 สำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ต้องการหลักสูตรระยะสั้น ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น เป็นการจัดทำหลักสูตรระยะสั้นตามกระบวนการจนได้หลักสูตรระยะสั้นตามความต้องการของชุมชน และ ขั้นตอนที่ 4 ประชาสัมพันธ์หลักสูตรระยะสั้น ซึ่งทั้ง 4 ขั้นตอนนี้ เป็นกระบวนการจัดการที่ทำให้มีความเชื่อมโยงกับกลุ่มเป้าหมาย เป็นไปตามความต้องการของเรียนรู้และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับ มารุต พัฒนาผล (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนั้น มีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับออกแบบนวัตกรรม ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนานวัตกรรมต้นแบบและตรวจสอบคุณภาพ ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้นวัตกรรมในสถานการณ์จริง มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบว่านวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นนั้น สามารถใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ตลอดจนการขยายผล ขั้นตอนที่ 4 การประเมิน ประสิทธิภาพของนวัตกรรม มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินว่านวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นนั้นมีประสิทธิผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่

ข้อเสนอแนะการวิจัย(Research Suggestions)

คณะผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะในประเด็นที่สำคัญเพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ อีกทั้งยังเป็นแนวทางแก่มหาวิทยาลัยในการนำไปปรับปรุงและเป็นแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรระยะสั้นต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะด้านการต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน ควรมีทุนเรียนหลักสูตรระยะสั้นฟรี สนับสนุนอุปกรณ์พร้อมเรียนฟรี และให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรระยะสั้นในระดับชุมชนมากยิ่งขึ้น
2. ด้านข้อเสนอแนะอื่น ๆ ควรอัปเดตความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ขอให้จัดหลักสูตรนวัตกรรมเพื่อช่วยกันพัฒนาประเทศ เป็นการเน้นย้ำถึงความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและการสร้างวัฒนธรรมนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน การจัดหลักสูตรที่มุ่งเน้นการอัปเดตความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ควบคู่ไปกับการบ่มเพาะทักษะด้านนวัตกรรม จะเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างอนาคตที่เข้มแข็งและสามารถแข่งขันได้ของประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง (References)

- กฤษพร อยู่สวัสดิ์. (2563). แนวทางในการส่งเสริมการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).

- จური ทังวงษ์, ปวีรีศา จรดล และนภภรณ์ ธัญญา. (2567). รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการของวิทยาลัยเทคนิคบางแสน. *วารสารพุทธจิตวิทยา*. 9(1) : 37 – 50.
- ณรงค์ โพธิ์พุกขานันท์ และปริญญวิทย์ ธนนาถเขาวรินทร์. (2562). การศึกษาความต้องการการฝึกอบรมระยะสั้น. รายงานวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- พงษ์ศักดิ์ ย้อยเสริมสุทธิ. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันเพื่อเพิ่มศักยภาพการประกอบอาชีพของบุคลากรในอุ้มอ้อมรัตนบุรี. *วารสารวิจัย มทร. กรุงเทพฯ*. 6(2) : 14 - 15.
- พรรณี เขาแก้ว. (2565). การพัฒนารูปแบบบริหารการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันแบบบูรณาการกับงานอาชีพโดยใช้หลักการบริหารคุณภาพโดยรวม (TQM). *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*. 10(5). 2130 – 2142.
- มารุต พัฒนาผล. (2563). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 12(1) : 1 – 16.
- วิไลลักษณ์ พงษ์เทศ. (2564). แนวทางการพัฒนาบุคลากรที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากรเทศบาลตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์. (2567). “ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <https://surinpao.go.th/policy/>.
- Boonchum Srisat. (2002). *Basic research principles*. 9th ed. Bangkok : Suwiriyaarn. (In Thai)
- Supang Chantawanich. (2004). *Qualitative research methods*. 12th ed. Bangkok : Chulalongkorn University Press.